

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

קד.

עין משפט
גר מצוה

א ומי פכית מהי שנת
הל' יח טעית אריס פי
תלע פתי א:
ב ב מי פכית מל'
שנת הל' ג טור א"ח
פי לעז:

וזכר לא תלת אמר ולא שבע אמר. ומסתמא או ג' או ו' תיקנו
כנגד שום דבר שלא לפחות או להוסיף כדאמר בהתכלת
(מנחות דף נט.) לא יפחות מו' כנגד ו' רקיעים והמוסיף לא יוסף על י"ג
כנגד ו' רקיעים וששה ארורים: מא' ביניהו. דרוב הברכות
הפסיחה והחמימה מענין אחד:

בעי' לומר בין קדושת שבת
לקדושת יום טוב הברית.

שאל ר' אפרים אח ר"ת למה
הגנו העולם להוסיף ולומר ואת
יום השביעי מששת ימי המעשה
קדשת הגדלת וקדשת את עמך
ישראל כקדושתך דלן זה לא מענין
פסיחה ולא מענין חמימה והשיב לו
ר"ת משום מיצג היום הארטי
כדי לומר פעם אחת מעין ו'
הגדלות. בין קדוש לחול אחד.
בין אור לחוש נפש. ואת יום
לעמים ג'. בין יום השביעי לששת
ימי המעשה ד'. בין קדושת שבת
לקדושת י"ט הגדלת. פירוש שביעי
שבי מידי דלכול נפש. ואת יום
השביעי מששת ימי המעשה קדשת
היינו חוליו של מועד דשבי דברי
האבוד ויבטח אסור. זה חלוק
שנת מיי' והוא הגדלה אחת הרי
ה'. הגדלת וקדשת את עמך ישראל
בקדושת שמי הגדלות בין כהנים
לוים וישראלים ו' והיי מעין חמימה
דבין קדש לקדש:

מיתבי אורבים הבריות בו.
היה מני לאתוי מרבי
יהודה הנשיא דלעיל אלא דיתא
ליה למיפך מברייתא:
דלא מסתכל בצורתא דהוא.
ארבי מנחם קלי דלמר

כמועד קטן כפרק בתרא (דף כה:)
פי קא תיתא נפשיה דר' מנחם נר
רבי סימאי אישטניו כל לילמיה
והו למתלליא פירוש חלקים שלא
נורה ומולא קדושתו באביו שלא
אביו היה קדוש: בין יום
השביעי לששת ימי המעשה מעין
החמימה הוא. הי"ג היה מני למיפך
הא לא תתיבא והא דלא קמי ליה
לנסוף פירש רש"י דשגחה אחר
ג' הגדלות דכשאינו אומר רק
ג' הגדלות הוא סמוך לחמימה
ואם תאמר לר' יוסי נרבי יהודה
ולר' דתמתי מקדש ישראל יודי
הוא מעין חמימה אדרבה כהנים
ולויים וישראלים היו טפי מעין
חמימה ויש לומר דבין יום השביעי
לששת ימי המעשה היו שפיר מעין
חמימה שקדשנו הקב"ה בנחתיו
ונתן לנו את השבת אבל כהנים
לוים וישראלים לא הזכיר ישראל
אלא להקל שקלסו כקדושתן מכהנים
ולויים ולא היו מעין חמימה:
ולית

והאמר לא שגש אמר(ט). כולן ארבע: מעין חמימה. ולא ממנינא
הוא: הי"ג י"ט שגש לטיות אחר שגש. דבטי למתחם המגדיל בין
קדוש לקדוש: הי"ג מ"ד מעין חמימתן סמוך לחמימתן בעי למימר
בין קדושת שבת לקדושת יום טוב
הנך דלקמן: סדר הגדלות. היינו
שבע הגדלות ואף על גב דליכא
תמני בין יום השביעי לא קא
חשיב דמעין חמימה: וחוסס
כסדר בראשים. כרוך סודר בראשית.
ויכולו הנך כמיני ולהגדיל בין
הקדוש ובין החול ובין הגמלא ובין
הטהור (ויקרא י') ויכל אלהים בין
האור ובין החשך (בראשית ו') ויכל
בין הנינים (שם): ובין כהנים ללוים
כו. מפרש להו לקמן. אבל הגדלה
דשבת לא כתיב דמעין חמימה
קא חשיב ליה לקמן ולאו ממנינא:
מעין חמימה היא. דקאמר וחוסס
כסדר בראשית והוא ליה בין
יום השביעי לששת ימי המעשה
מעין חמימה ונרבי להו משנע:
המגדיל
רשב"ם

והאמר לא שגש אמר ולא שבע
אמר. דלרבעה אמר ומה ראי'ת
אם תמסוד את המועד דרוך נב'
ואם לרבות באת היה לך לומר כל
שבע: איבא. באמת: מעין חמימה.
ולאו ממנינא הוא: חמימה. סוף
הכרעה חוסס כנרוך: פסימתן.
המתלמן: ומא' ביניהו. דהא
צרכת הגדלה מעין חמימתן ומעין
חמימתן איכא וכן רוב ברכות:
יום טוב שגל להיום אחר שגש.
דבטי למימתן בין קדוש לקדוש:
הכי גרסי' מאן דאמר מעין חמימתן
סמוך לחמימתן בעי למימר בין
קדושת שבת לקדושת יום טוב
הגדלת. והכי עדין לאפקי נפשינן
מתלונתא: אבל לא כמולאי יום
טוב נכסת. דאפרכוס יולא והמלך
נכס אין דרוך ללוות האפרכוס
שהכל נמשכן אחר המלך: הרגיל.
שקני כהן: אומר אשת. קשאי
לר' אלעזר דאמר לא יפחות משלש:
הכי גרסינן סגלי' הוא דאמר רבי
יוסבן כן של קדושים כו. והיינו
תנאי כן של קדושים שהוא תנא:
וכגו העם. תנאים שהיו צימיו
נחלקו עליו ועושי העם על פיהן
היי תנא אחר: ר' מנחם בר רבי
סימאי. ואמרין נמסכת ע"ג
פרק ר' ישמעאל (דף ג.) אמאי קרי ליה
בין של קדושים משום דלא אסתכל
בצורתא דוחא: וליס הלכסא כווסיה.
גברא קאמר ליה: האמורות כסורה.
כיון קדוש דלקמן: סדר הגדלות.
היינו בעד הגדלות אע"ג דליכא
שמונה בין יום השביעי לששת ימי
המעשה לא חשיב דמעין חמימה היא:
ו' וחוסס כסדר בראשית. כרוך סודר
בראשית שגמולאי שבת החמיל הקב"ה
לסדר מעשה בראשית. וכולהו הנך כמיני
המים וגומרי' ונבדיל אתמס מן העמים
לנסוף משום דלגבי שלש קמיה ליה
בין כהנים ולויים וישראלים גרסינן.
ולקמן מפרש ליה: מקדש ישראל. מכל
עולמו שילך לא קדוש אלא ישראל ולפי
פירוש זה שייכח חמימה ו'
זו כמולאי שבת: מעין חמימה היא. דקאמר
וחוסס כסדר בראשית והוא ליה בין
הכהנים ולויים דכתיב ה' את שבתם הלוי
בין הבהנים ויבדל אהרן להקדישו קדש
קדשים מחתם מאי חתים רב אמר
מקדש ישראל ושמואל אמר המגדיל בין
קדוש לחול לייס עלה אביו ואיחיימו רב
יוסף אהא דרב תנא משמיה רבבי יהושע
בן חנניא כל החותם מקדש ישראל והמגדיל בין
קדוש לחול מאריכין לו ימיו ושנותיו
ולית

תורה אור השלם

- 1. באת הווא הברל... את שבת הלוי לשאת את ארוך בריה... לפני ה' לשאתו וליקדו בשמו עד דיום הזה: דברים 10
- 2. בני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן את הקדושו קדש קדשים הוא ויבדל עד עולם והקדיר לפני ה' לשאתו וליקדו בשמו עד עולם: דברי הימים א כבי

תגרות הב"ח

(ה) נבי אמר מעין פסחתו סמוך לחמימתו כולל וכן כול הפסח: (ג) רש"י ריה הוא מן לא שגש אמר פי' דארבע איכא הפסח ומתן טען מחמ:

ולית בין האור ובין החשך יבדל בין המים וגומרי' ונבדיל אתמס מן העמים לנסוף משום דלגבי שלש קמיה ליה בין כהנים ולויים וישראלים גרסינן. ולקמן מפרש ליה: מקדש ישראל. מכל עולמו שילך לא קדוש אלא ישראל ולפי פירוש זה שייכח חמימה ו' זו כמולאי שבת: מעין חמימה היא. דקאמר וחסס כסדר בראשית והוא ליה בין הבהנים ולויים דכתיב ה' את שבתם הלוי בין הבהנים ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים מחתם מאי חתים רב אמר מקדש ישראל ושמואל אמר המגדיל בין קדוש לחול לייס עלה אביו ואיחיימו רב יוסף אהא דרב תנא משמיה רבבי יהושע בן חנניא כל החותם מקדש ישראל והמגדיל בין קדוש לחול מאריכין לו ימיו ושנותיו ולית